

Betænkelse, hvad jeg allerede dengang fremhævede; thi det gjælder om at vælge det rette Tidspunkt til at foretage enhver Gjerning. Jeg havde imidlertid haabet, at man, hvis denne Sag strax var kommet til et Udvalg, da mulig kunde være kommet til en Overenskomst med Regjeringen om, hvilken Fremgangsmaade der kunde vælges. Det var mig ikke ubekendt, at Ministeriet, dengang dette Lovforslag fremkom, endnu ikke havde dannet sig en bestemt Mening om, hvorledes dette Forhold burde ordnes, og dersom man, ved strax at bringe Sagen til første Behandling, vilde tvinge Ministeriet til allerede paa dette Standpunkt at komme frem med sin Mening, var det mig klart, at denne Udtalelse, som Sagerne da stode, vilde blive en for Lovudkastet ugunstig. Derfor saae jeg i det Dieblit, det ærede Thing besluttede ikke at følge den Opfordring, som jeg i den Henseende tilod mig at stille, at Sagen ikke kunde føre til noget endeligt Resultat i denne Samling. Det ærede Thing valgte mig til Medlem af Udvalget, og da jeg troer, at man altid skylder de Opfordringer, der skee fra Thingets Side, Lydighed, har jeg arbeidet med al den Kraft, jeg formaaede, for at bringe det, jeg ansaae for Godt, ud af Sagen. Jeg indsaae vel, at der nu ikke kunde være Tale om at bringe en endelig Lov frem, men jeg troede, det var af Bigtighed, at faae et Lovudkast vedtaget af Folkethinget, hvilket var strengt retfærdigt og strengt upartisk, og i hvilket der var lige Skærlighed til begge Parter, et Lovforslag, for hvilket ogsaa de Kræfter, der ikke staae indviklede i et eller andet bestemt Parties Tjeneste, kunde vindes, et Lovforslag, som der kunde blive en offentlig Mening for, saa at Thinget, naar det næste Gang traadte sammen, kunde være kraftigt understøttet af den offentlige Mening, og derved sættes istand til at overvinde de Hindringer, som muligvis Regjeringen endogsaa i saa Fald vilde finde sig foranlediget til at opstille. Dette Haab er imidlertid for mig gaaet tilgrunde ved de Afstemninger, som have fundet Sted. Jeg kan nemlig ikke ansee Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, for stemmende med Retfærdighed (Hør!); for mig staaer det som gjørende Indgreb i Eiendoms-

retten. Jeg troer, at dette Lovforslag, som det nu stiller sig, vil sjerne alle de mere Maadeholdende, at det vil støde alle dem bort, der dog havde Haab om at kunne udjævne og ordne dette Forhold; jeg troer altsaa, at Sagen er gaaet tilbage, og at dette Lovforslags Vedtagelse ikke vil fremme den Sag, som vi dog Alle ønske at fremme. Ministeriet har hidraget sig dertil derved, at det ikke, ved at deeltage i Forhandlingerne, har søgt at lægge sin Stemme med i Vagtskaalen, selv om det end maatte deeltage i Forhandlingerne under den Forudsætning, at det i det Hele taget var imod et saadant Lovforslag. Saaledes staaer Sagen for mig, og jeg maa derfor dybt beklage de stedfundne Afstemninger. Det er derhos min Overbeviisning, at den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) — der har kaldt sig Gudseiernes Ven, som om det virkelig var hans fulde Alvor (Hør!), medens dog hans „Benner“ latter lod ham vide, at de meget godt forstode Spadsjen (Hør!) — i sine Bestræbelser i denne Sag er gaaet videre end til, hvad Ret og Retfærdighed fordrer; han har derved vissest skadet Bønderstandens Sag, og bevirket, at den maaskee nu vil komme til at vente efter Afslutningen langt længere, end om denne Sag slet ikke var kommen for.

Mourier: Denne Sag om Fæsteforholdets tvungne Afslutning har allerede sin Historie, og det er ret mærkelig Historie; det er interessant for et Dieblit at betragte denne Sags Fremgang gennem de forskjellige Stadier. Der blev i Løbet af forrige Session forelagt Thinget et Lovforslag, udarbejdet med dyb Indsigt og stor Omhu af den ærede Taler, som sidst havde Ordet; han forsikrede, at han derpaa havde anvendt sine bedste Kræfter, for at udbringe noget saa Godt og saa praktisk Brugbart, som han formaaede. Ingen skal være villigere end jeg til at erkende det Fortrinlige og Fortjenstlige ved dette Arbejde. Det er blevet underkastet omhyggelig Drøftelse saavel her i Thinget som i Udvalget, og Resultatet er blevet, at det er opgivet; thi vel foreligger der nu et andet Lovforslag af Udvalgets Fleertal, hvilket paa en Maade kan siges at være fremgaaet af hiint tidligere Arbejde, men